

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205552
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123205552.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci žalobkyne: A. X., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X. XXX, zastúpená Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, proti žalovanému: K. X., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. X., t.č. vo výkone väzby v W., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd neodkladným opatrením ukladá žalovanému povinnosť dočasne
- nevstupovať do rodinného domu súpisné číslo XXX v obci X., postaveného na pozemku parcely registra „,“ parc. č. XXX, ako aj na príľahlý pozemok parcely registra „,“ parc. č. XXX, o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XX pre k.ú. X., obec X., okres O.
- nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v súdnom, trestnom alebo správnom konaní.
- II. Toto neodkladné opatrenie sa nariaďuje na obdobie 1 roka od vydania rozhodnutia.
- III. Súd poučuje žalovaného, že môže podať v postavení žalobcu proti žalobkyni v postavení žalovanej žalobu vo veci samej, a to o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla.
- IV. Vo zvyšku sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- V. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Dňa 15.07.2023 bol súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 15.07.2023, ktorým žalobkyňa navrhla, aby bola žalovanému uložená povinnosť nevstupovať do rodinného domu, súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku parc. registra „,“ parc. č. XXX, ako aj na príľahlý pozemok parcely registra „,“ parc. č. XXX, tak ako sú zapísané na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie X., obec X., okres O. a aby bolo žalovanému zakázané približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s tým, aby bol žalovaný poučený podľa § 337 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, pričom žalobcom by bola priznaná plná náhrada trov konania.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila žalobkyňa tým, že žalobkyňa a žalovaný sú manželmi, pričom z ich manželstva pochádzajú dve maloleté deti, a to T. X., nar. XX.XX.XXXX, F. P. X. a jeden plnoletý syn T. P. X., nar. XX.XX.XXXX. Strany konania spoločne s deťmi žili v prenajatom dome na adrese X. XXX. Ide o rodinný dom so súpisným číslom XXX postaveným na pozemku parcely registra „,“ par. č. XXX, s príľahlými pozemkami parcely registra „,“ parc. č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie, tak ako sú evidované na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie X., obec X., okres O.. Vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX/XX, Z. - L.. Manželstvo strán bolo spočiatku s výnimkou bežných hádok harmonické, až do času, kedy žalovaný mal spoznať a začať vzťah so svojou novou partnerkou. Po

tomto období začala byť atmosféra v domácnosti napätá a pravidelnejšie sa začali objavovať nezhody a hádky. Žalovaný v poslednom období začal v nadmernej miere užívať alkoholické nápoje, čo ho ešte väčšmi burcovalo k stále drsnejšiemu správaniu voči žalobkyni, kedy túto pravidelne verbálne atakoval, urážal ju prevažne slovami, že je „kurva“ alebo „piča“, a to pravidelne aj v prítomnosti ich detí, ktoré začal rovnako urážať. Žalovaný viackrát fyzicky napadol žalobkyňu, pričom útočil údermi rukou, ako aj kopancami. Žalobkyňa opakovane privolala do domácnosti príslušníkov Policajného zboru, nakoľko sa obávala o svoj život a zdravie, ako aj zdravie ich detí. Tieto incidenty boli riešené zo strany polície zväčša len dohovorom, prípadne uložením blokovkej pokuty v priestupkovom konaní. Žalovaný niekoľkokrát ohrozoval žalobkyňu nožom, pričom v jednom prípade zakročil aj ich najstarší syn, ktorý žalovanému nôž zo strachu vytrhol z ruky. Situácia v domácnosti strán sa nadmieru vyostrila dňa 02.07.2023, kedy žalovaný prišiel domov opäť v podnapitom stave, a vulgárne ako aj fyzicky zaútočil na žalobkyňu. Žalovaný ju udieral po celom tele pästami, pričom sa jej vyhrážal zabitím, a to opätovne s nožom v ruke. Konal tak v prítomnosti ich detí, ako aj v prítomnosti kamarátky ich X ročnej dcéry. Na základe predmetného incidentu, ako ja na základe skutočnosti podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona zo strany žalovaného, bol žalovaný dňa 03.07.2023 príslušníkmi Policajného zboru vykázaný zo spoločného obydlija v zmysle § 27a ods. 1 Zákona o Policajnom zbore. Podľa informácií dostupných žalobkyni sa žalovaný v súčasnosti nachádza v ústave na výkon väzby, a bol obvinený pre podozrenie zo spáchania vyššie špecifikovaného trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Žalobkyňa ďalej doplnila, že žalovaný sa v minulosti neostýchal násilne sa správať k žalobkyni ani v prítomnosti ich známych, rodiny. Zakazoval jej telefonovať, neustále ju kontroloval, žalobkyňu s maloletými deťmi vymkol z domu, pričom boli nútení z toho dôvodu prespať u susedov. Žalovaný páli v krbe vybavenie domácnosti, a osobné veci žalobkyne a ich detí, vypínal v zime kúrenie a teplú vodu z bližšie nezistených dôvodov, odmietal sa akokoľvek finančne podieľať na chode domácnosti s výnimkou cca jedného mesačného nákupu v hodnote asi 30 eur, z ktorého nakúpené potraviny zároveň pred žalobkyňou schovával. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobkyňa, ako aj deti strán boli celkom zrejme po dlhšiu dobu obeťami násilného správania sa žalovaného, ktorý sa opakovane dopúšťal rôznych fyzických a verbálnych útokov voči ich osobám. Opakujúce sa napätie, strach a útoky voči žalobkyni, ktoré musela prežívať, sa vo výraznej miere toho času už odrážajú na jej psychickom zdraví, ako aj na psychike ich spoločných maloletých detí. Žalobkyňa sa v dôsledku opakujúceho sa agresívneho správania žalovaného bojí o svoj život, zdravie, telesnú integritu, psychické zdravie a psychickú integritu. Napriek skutočnosti, že je žalovaný toho času vykázaný zo spoločného obydlija, resp. vo výkone väzby, žalobkyňa sa obáva jeho prípadného konania po tom, čo bude prepustený na slobodu, prípadne vykázanie po uplynutí 14 dňovej lehoty stratí účinnosť. Žalobkyňa sa dôvodne obáva, že sa žalovaný môže opätovne dostaviť do domácnosti v ktorej spolu žili, prípadne inak vyhľadať jej osobu a opätovne byť k nej a k ich deťom agresívny a násilný tak, ako tomu bolo aj v minulosti. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že samotný jej kontakt so žalovaným pre ňu predstavuje neprimeraný psychický stres. Prejav agresivity zo strany žalovaného neboli podnietené akýmkoľvek nevhodným správaním sa, či podnetmi zo strany žalobkyne a ich detí. Žalobkyňa v súčasnosti už nevidí východisko zo situácie, v ktorej sa ocitla, a teda je nútená za uvedeného skutkového a právneho stavu riešiť situáciu podaním tohto návrhu, kedy bude žalovanému zakázané sa k nej približovať, ako aj približovať sa k domu, v ktorom spoločne žili. Žalobkyňa odvodzuje svoju požiadavku na neodkladnú úpravu z tvrdení okolností existencie nebezpečenstva bezprostredne jej hrozacej ujmy spočívajúcej v opakovanom dopúšťaní sa násilnosti žalovaného voči nej, ktorá bola k dnešnému dňu dôvodne osvedčená aj príslušníkmi Policajného zboru. Neodkladné opatrenia sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násilia. Právo nebyť vystavený násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozby je základným ľudským právom. Za násilie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu. Preto v súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí obeť, alebo v kontakte s takouto osobou. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e), f) g) a h) Civilného sporového poriadku preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Dôvodné podozrenie z násilia a možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Vo veciach domáceho násilia pritom možno spravidla vychádzať iba z tvrdení navrhovateľa, predložených dôkazov, záznamov polície a podobne. Odôvodnenie potreby bezodkladnosti úpravy pomerov strán spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného hrozí, resp. vzniká

žalobkyni a spoločným deťom strán ujma - obava, že žalovaný bude v konaní ohrozujúcom ich telesnú a duševnú integritu pokračovať. Hrozba bezprostrednej ujmy žalobkyne rovnako hrozí aj v prípade, že tejto nebude zabezpečená dostatočná ochrana aj mimo domova. Takouto ochranou môže byť práve zabránenie približovaniu sa žalovaného k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Samotný predpoklad hrozacej ujmy žalobkyne zo strany žalovaného vyplýva aj zo skutočnosti, že bol žalovaný vykázaný zo spoločného obydlija strán, ako aj obvinený z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V prípade vykonania testu proporcionality vo vzťahu k právam žalobcu a žalovaného, nie je za žiadnych okolností možné uprednostniť právo žalovaného spočívajúce výlučne v slobodnom zasahovaní do práv a oprávnených záujmov tretích osôb pred právom žalobkyne na ochranu osobnej integrity. Z opatrnosti vo vzťahu inštitútu väzby a neodkladného opatrenia doplnila navrhovateľka, že podľa ustálenej súdnej praxe, skutočnosť, že bol žalovaný vzatý do väzby nemôže tvoriť prekážku prípadného nariadenia neodkladného opatrenia. Ako vyplýva zo zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, väzba je viazaná na prebiehajúce trestné konanie, pričom je tento inštitút časovo obmedzený. Okrem uvedeného sa väzbou rozumie nadštandardný zásah do základných práv a slobôd trestne stíhaných osôb, pričom za splnenia podmienok ustanovených Trestným poriadkom, môže byť väzba nahradená zárukou, sľubom alebo dohľadom podľa § 80 Trestného poriadku, alebo peňažnou zárukou podľa § 81 Trestného poriadku. Ďalej tiež doplnila, že väzba môže byť v prebiehajúcom trestnom konaní aj zrušená, a to na návrh obvineného, prokurátora, probačného a mediálneho úradníka, v prípravnom konaní sudcom pre prípravné konanie, alebo v konaní pred súdom zo strany súdu. Uznesenie o vzatí žalovaného do väzby môže byť kedykoľvek v trestnom konaní zrušené alebo nahradené, pričom toto sa viaže na maximálne lehoty podľa Trestného poriadku, pričom v prípade nenariadenia neodkladného opatrenia by sa žalovanému, bez upozornenia žalobkyne, opätovne umožnilo k tejto sa približovať, ako aj vstupovať do jej obydlija, a teda aj negatívne vplývať na jej psychický stav a/alebo ohroziť jej zdravie a život. Na základe uvedených skutočností, má za to, že odôvodnenosť potreby neodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je zo strany žalobkyne riadne preukázaná. Na základe uvedených skutočností nepovažuje navrhovaný zásah do práv žalovaného za akokoľvek neprimeraný, resp. nedôvodný a preto navrhla, aby súd v predmetnej veci rozhodol tak, ako je uvedené v návrhu.

3. K návrhu žalobkyňa priložila rodné listy maloletých detí, Úradný záznam z vykázania OO PZ K. zo dňa 03.07.2023, Výpis z LV č. XX pre k.ú. X..

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. e), f), h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

8. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

(2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

14. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 337 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. (1) Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. (2) Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane. (3)

16. Podľa § 27a ods. 1 a 2 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore (ďalej len „ZoPZ“), policajt je oprávnený vykázať z bytu alebo domu alebo iného priestoru spoločne obývaného s ohrozenou osobou a aj z jeho bezprostredného okolia (ďalej len „spoločné obydlie“) osobu, u ktorej možno na základe zistených skutočností očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby, najmä vzhľadom na predchádzajúce takéto útoky; súčasťou vykázania zo spoločného obydlija je aj zákaz vstupu vykázanej osobe do spoločného obydlija počas 14 dní od vykázania. Policajt je oprávnený vykázať zo spoločného obydlija takúto osobu aj počas jej neprítomnosti. (1) Počas vykázania zo spoločného obydlija je vykázaná osoba povinná nepribližovať sa k ohrozenej osobe na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov. (2)

17. Súd sa oboznámil s návrhom a prílohami, pričom mal za osvedčený nasledujúci skutkový stav: Z Listu vlastníctva č. XX pre k.ú. X. vyplýva, že vlastníkom nehnuteľností uvedených v odseku 1. tohto uznesenia je osoba K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX/XX, Z. -. Z Úradného záznamu z vykázania OOPZ K. zo dňa 03.07.2023 vyplýva, že žalovaný bol dňa 03.07.2023 o XX:XX hod. na 14 dní vykázaný zo spoločného obydlija rodinného domu na adrese X. XXX vrátane priestorov patriacich k nemu, z dôvodu, že dňa 02.07.2023 v čase približne o 13.00 hod najmä v dome na adrese X. XXX mal žalobkyni spôsobovať fyzické a psychické utrpenie, najmä tým spôsobom, že ju udieral päťami a dlaňami do oblasti tváre, kopal do rozkroku. Žalovaný bol zároveň dňa 02.07.2023 o 13.15 hod obmedzený na osobnej slobode hliadkou OO PZ O..

18. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov strán sporu.

Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Neodkladné opatrenie má svojimi účinkami chrániť pred konaním, ktoré hrozí alebo trvá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je teda osvedčenie existencie práva vo veci samej a naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán, a že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou doložených dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti).

19. Účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP je eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Uvedené ustanovenie je prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia, kedy sa protistrane, ktorá je dôvodne podozrivá z násillia proti navrhovateľovi neodkladného opatrenia, uloží povinnosť dočasne nevstupovať do domu alebo bytu, v ktorom býva navrhovateľ.

20. V tu prejednávanej veci mal súd násillie žalovaného voči žalobkyni za osvedčené predloženým Úradným záznamom z vykázania zo dňa 03.07.2023, ktoré dostatočne osvedčuje dôvodné podozrenie z násillia žalovaného voči žalobkyni, keďže žalovaný bol dňa 02.07.2023 pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj obmedzený na osobnej slobode príslušníkmi Policajného zboru, a ako vyplýva z lustrácie v ZVJS v súčasnosti sa nachádza vo výkone väzby v Y.. Z uvedeného dôkazu má súd pre potreby vydania neodkladného opatrenia osvedčené, že žalovaný je dôvodne podozrivý z násillia voči žalobkyni. Samotná skutočnosť, že žalovaný je v súčasnosti obmedzený na osobnej slobode, pričom sa nachádza vo výkone väzby, a teda nemôže aktuálne ohrozovať žalobkyňu na živote a zdraví, nie je dôvodom pre nevydanie neodkladného opatrenia. Ako je v predmetnom návrhu správne poukázané, žalovanému môže byť väzba kedykoľvek v trestnom konaní zrušená alebo nahradená zárukou, sľubom alebo dohľadom, prípadne peňažnou zárukou. V tom prípade by žalovaný mohol vstupovať do obydllia, v ktorom spoločne so žalobkyňou žil, a fyzicky a psychicky ohrozovať jej život a zdravie.

21. Pri zohľadnení všetkých relevantných okolností prípadu v danom štádiu súd zhodnotil situáciu ako dôvod na dočasné obmedzenie žalovaného vo vstupe do rodinného domu a príľahlých pozemkov, v ktorých spoločne žili so žalobkyňou, čím sa poskytuje žalobkyni dočasná ochrana pred príľadným ďalším násillím zo strany žalovaného a umožňuje sa jej pokojné bývanie. Súd preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému dočasne nevstupovať do nehnuteľnosti, v ktorej spoločne žili vyhovel vo výroku I. tohto uznesenia.

22. Účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP je chrániť fyzickú a duševnú integritu osoby, ktorá sa cíti byť ohrozená konaním osoby, proti ktorej návrh smeruje. Pre nariadenie uvedeného neodkladného opatrenia musí žalobca osvedčiť, že jeho telesná integrita alebo duševná integrita je, resp. môže byť konaním žalovaného ohrozená.

23. V časti o uloženie povinnosti nepribližovať sa k žalobkyni súd vychádzal z § 11 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.“. Súd mal za to, že žalobkyňa má právo na ochranu svojej osoby, a to tak života, zdravia ako aj súkromia, a v prípade, ak považuje vzhľadom na existujúce (osvedčené) skutočnosti agresívneho správania zo strany manžela, jeho priblíženie za zásah do svojej vlastnej integrity, ktorý ju ohrozuje a neželá si ho v obave o svoje zdravie z dôvodu, že vzájomný kontakt je pre ňu násilného charakteru, je uvedené dostačujúce na to, aby súd vydal zákaz priblíženia, najmä v situácii, keď má už za osvedčený dôvod

na obmedzenie užívania nehnuteľnosti z dôvodu podozrenia z násilia. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. h) CSP vyžaduje na nariadenie tohto neodkladného opatrenia totiž iba „možnosť ohrozenia integrity“, zvyrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby, na rozdiel od objektivity dôvodného podozrenia z násilia. V uvedenej časti neodkladného opatrenia vyhovel súd žalobkyni v celom rozsahu, keď mal za to, že zákaz priblíženia na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov dostatočne zaručí ochranu integrity žalobkyne.

24. Súd prihliadal pri určovaní rozsahu, v ktorom zakáže žalovanému približovať sa k žalobkyni, na to, aby zásah do práv žalovaného, tohto obmedzoval v čo najmenšej možnej miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu zamýšľaného žalobkyňou (proporcionálna nariadeného neodkladného opatrenia). Súd pritom prihliadal na prípadné súdne, trestné a správne konania, v súlade s čím súd vymedzil výnimky, na ktoré sa zákaz priblíženia nebude vzťahovať, umožňujúc stretávanie v konaní pred súdom, prípadne orgánmi činnými v trestnom konaní, kde je ochrana integrity žalobkyne zabezpečená prítomnosťou úradných osôb a Justičnej stráže, resp. príslušníkov Policajného zboru.

25. Súd mal za to, že lehota 1 roka, na ktorú trvanie neodkladného opatrenia obmedzil vo výroku II. tohto uznesenia, je dobou dostatočne dlhou na zabezpečenie žalobkyňou žiadaného pocitu bezpečia, pričom má za to, že počas nasledujúcich mesiacov príde k upokojeniu situácie a prípadne i doriešeniu veci v trestnoprávnej rovine. Žalobkyni tiež nič nebráni podať návrh na rozvod manželstva, u ktorého je predpoklad skončenia konania v horizonte 1 roka. V prípade, ak by ohrozenie žalobkyne aj po tejto dobe naďalej pretrvávalo, má možnosť podať kedykoľvek ďalší návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a podložiť ho listinnými dôkazmi preukazujúcimi aktuálnu situáciu a stav jej ohrozenia, pričom súd takéto riešenie považuje za dostačujúce na ochranu jej záujmu. Pokiaľ ide o časové obmedzenie trvania neodkladného opatrenia súd podporne poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/50/2021-107 zo dňa 19.05.2021.

26. Žalovaný má v prípade zmeny okolností, či skorého upokojenia situácie, možnosť žiadať o zrušenie tohto neodkladného opatrenia, prípadne žiadať od žalobkyne ako žalovanej náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia (nariadeného napríklad na základe žalobkyňou v návrhu uvádzaných tvrdení, ktoré by sa preukázali ako nepravdivé) vznikla. Vzhľadom na to, že súd trvanie neodkladného opatrenia časovo limitoval, žalobkyni neuložil povinnosť podať v určitej lehote po nariadení neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, ale poučil v zmysle § 337 ods. 1 a 2 CSP žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej o náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla (výrok III.). V tejto súvislosti (neuloženie povinnosti žalobkyne podať žalobu vo veci samej) súd odkazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/90/2021-59 zo dňa 26.11.2021, v ktorom odvolací súd uviedol, že „podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť nasledovaný žalobou, vydané neodkladné opatrenie konzumuje vec samu a prostredníctvom jeho účinkov možno dosiahnuť aj trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Je v záujme oboch účastníkov konania, ktorých vzájomné vzťahy sú natoľko narušené, že sa vzájomne osočujú, aby sa eliminoval osobný kontakt, ktorý by mohol viesť k násilným prejavom možno až s fatálnymi následkami. Počas trvania účinkov neodkladného opatrenia sa môže protistrana domáhať jeho zrušenia pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu (§ 334 CSP).“

27. Vo výroku IV. uznesenia súd zamietol návrh v prevyšujúcej časti oproti výrokom I. a II. uznesenia, a síce pokiaľ ide o časové trvanie neodkladného opatrenia (keď neodkladné opatrenie bolo navrhované ako časovo neobmedzené) a pokiaľ ide o bezvýnimčný zákaz priblíženia sa (keď súd naopak vymedzil výnimky, na ktoré sa zákaz priblíženia nebude vzťahovať).

28. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

29. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobkyňa bola v zásade úspešná, pričom neúspešná bola iba v nepatrnom rozsahu (vymedzenie výnimiek, na ktoré sa zákaz priblíženia vzťahovať nebude a časové vymedzenie trvania neodkladného opatrenia), z čoho súd vyvodil nárok žalobkyne voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku V. uznesenia. V konaní nebol prítomný tvrdený a súd sám nezistil dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. K rozhodnutiu o náhrade trov konania o neodkladnom opatrení súd uvádza, že Civilný sporový poriadok neobsahuje samostatné ustanovenie, ktoré by upravovalo náhradu trov konania v súvislosti s neodkladnými opatreniami. Súd preto analogicky (čl. 4 ods. 1 CSP) použil ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, ktoré je v spojení s § 262 ods. 1 CSP potrebné vykladať tak, že takýmto rozhodnutím nemusí byť iba rozhodnutie vo veci samej. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia teoreticky môže byť tiež konečným v konaní, ak by nebola vo veci podaná žaloba, prípadne by žaloba podaná vo veci samej bola vzatá späť. Ďalej súd poukazuje na to, že výsledok konania o nariadení neodkladného opatrenia nezávisí od výsledku konania vo veci samej. Keďže konanie o nariadenie neodkladného opatrenia môže byť samostatným konaním, so samostatným návrhom, a toto konanie samostatne končí nariadením neodkladného opatrenia, súd mal za to, že s poukazom na § 262 ods. 1 CSP je povinnosťou súdu rozhodnúť o náhrade trov tohto konania v tomto uznesení. Podporne súd poukazuje napr. na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/147/2017 zo dňa 03.08.2017, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/52/2017 zo dňa 02.05.2017 a sp.zn. 19Co/27/2017 zo dňa 13.04.2017.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z..